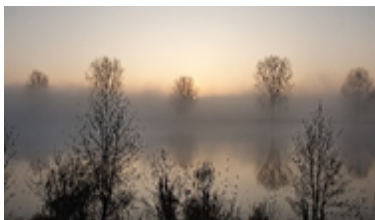

Eindejaarrapportage 2021

Tussentijdse rapportage januari t/m oktober

Versie raad 16 december 2021

Gemeente Mook en Middelaar

Eindejaarrapportage 2021

Inhoudsopgave

1. Huidige stand van zaken	4
1.1. Exploitatie 2021	5
1.2. Lopende kredieten 2021	7
1.3. Sociaal Domein	10
2. Financiële wijzigingen	17
2.1. Begrotingswijziging 2021	18
2.2. Budgettair-neutrale overboekingen	19
2.3. Budgetoverhevelingen naar 2022	20
2.4. Mutaties t.b.v. begroting 2022	21
3. Verloop reserves en voorzieningen.....	22
3.1. Overzicht reserves 2021	23
3.2. Overzicht voorzieningen 2021	24

1. Huidige stand van zaken

1.1. Exploitatie 2021

Het overzicht betreft de baten en lasten per programma en de gerealiseerde cijfers t/m eind oktober 2021. De realisatiecijfers zijn dus niet voor twaalf maanden geëxtrapoleerd. In dit overzicht is de algemene uitkering tot en met oktober opgenomen, de belastingen tot en met het derde kwartaal, de salariskosten voor het hele jaar doorbelast naar de programma's en de kapitaallasten voor het hele jaar verwerkt.

*Bedragen x
€ 1.000*

STAND T/M OKTOBER 2021

Exploitatie 2021									
Omschrijving	Lasten 2021			Baten 2021			Saldo 2021		
	Begroot tot 31-12	Realisatie tot 31-10	Verschil	Begroot tot 31-12	Realisatie tot 31-10	Verschil	Begroot tot 31-12	Realisatie tot 31-10	Verschil
Programma Besturen	1.489	1.240	249	204	91	113	1.285	1.149	136
Programma Beschermen	724	571	154	83	3	80	641	567	74
Programma Verplaatsen	612	524	89	23	50	-28	590	474	116
Programma Werken	195	150	44	70	20	50	125	131	-6
Programma Leren	440	372	69	63	110	-46	377	262	115
Programma Recreëren	724	464	260	39	69	-30	686	396	290
Programma Samenleven en zorgen	7.018	4.486	2.532	2.028	1.877	151	4.990	2.609	2.381
Programma Gezond leven	1.682	1.014	669	1.681	1.471	210	1	-458	459
Programma Wonen	549	540	9	114	136	-22	435	404	31
Subtotaal programma's	13.434	9.360	4.074	4.305	3.826	479	9.129	5.534	3.595
Algemene dekkingsmiddelen	42	42	0	13.426	11.897	1.529	-13.383	-11.855	-1.529
Kosten van overhead	5.465	3.216	2.250	119	10	109	5.346	3.206	2.140
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien	5	0	5	0	0	0	5	0	5
Subtotaal	5.512	3.258	2.255	13.545	11.906	1.638	-8.032	-8.649	616
Toevoeging aan reserves	1.437	1.423	14				1.437	1.423	14
Onttrekking uit reserves				2.773	2.404	369	-2.773	-2.404	-369
Subtotaal reserves	1.437	1.423	14	2.773	2.404	369	-1.337	-981	-355
Totaal-generaal	20.383	14.041	6.342	20.623	18.136	2.486	-239	-4.095	3.856
							Voordeel	Voordeel	Ruimte

Toelichting

Wanneer de kosten worden geëxtrapoleerd is de verwachting dat deze redelijk binnen de begroting blijven. Echter is er bijzondere aandacht nodig voor het programma Samenleven en zorgen (Sociaal Domein). Hier komen, zoals inmiddels bekend, nog kosten na. Deze hebben voornamelijk te maken met Participatie (loopt standaard een maand achter), Wet sociale werkvoorziening (jaarfactuur IWGM) en Wmo en Jeugd (afrekeningen in 2021).

Waar er nog rekening gehouden moet worden met extra kosten zijn er ook baten die nog ontvangen moeten worden. Zo moeten de uitkeringen gemeentefonds over de maanden november en december nog ontvangen worden en de belastingen voor het vierde kwartaal.

Op dit moment is er een restant op onttrekkingen uit reserves van € 369k, dit betreft dekking voor eventueel nog te maken kosten in het laatste deel van dit jaar.

1.2. Lopende kredieten 2021

Onderstaande tabel geeft de huidige stand (in euro's) van de kredieten weer. Daarnaast is er waar nodig een toelichting gegeven over de status van het krediet.

In de kolom Restant krediet per 31-12-2020 vindt u de kredieten zoals deze in de jaarrekening 2020 zijn opgenomen. Vervolgens ziet u de in 2021 nieuwe kredieten en de uitgaven op de verschillende kredieten gedurende 2021. Dit samen maakt het restant krediet per eind oktober.

Realisatie t/m oktober 2021

Bedragen x € 1.000

Lopende kredieten 2021

Omschrijving	Raads- besluit	Krediet t/m 2020	Restant krediet per 31-12 -2020	Kredieten 2021	Realisatie 2021	Restant per eind oktober	Toelichting / Status
Revitalisering raadzaal	03-11-2016	96	96	0	43	54	Wordt aangewend voor gebouwenbeheer (zie vaststelling begr. 2021)
Revitalisering De Lier	03-11-2016	49	49	0	0	49	Wordt aangewend voor gebouwenbeheer (zie vaststelling begr. 2021)
Sleutelproject Pleisterplaats N271 Plasmolen	14-12-2017	94	94	0	0	94	Uitvoering 2022.
Subsidie provincie		-60	-60	0	0	-60	Verantwoord als vooruit ontvangen
Bijdrage aan derden fiets- en voetgangersstrook Spoorbrug Molenhoek	08-03-2018	270	270	0	0	270	Nog uit te voeren door ProRail
Subsidie provincie 40%	08-03-2018	-122	-122	0	0	-122	
Geleiding Spoorbrug Molenhoek	08-03-2018	35	35	0	0	35	Nog uit te voeren. Dit kan pas na realisatie van de werkzaamheden van ProRail m.b.t. de spoorbrug. Naar verwachting medio 2023
Aanleg wandelknooppuntennetwerk	13-09-2018	47	14	0	13	0	Afronding in 2021.
Vorbereidingskrediet huisvesting Kandinsky	12-07-2018	19	3	0	0	3	Afwikkeling in 2021.
Kerkplein Middelaar	14-12-2017	141	141	0	0	141	Uitgesteld wegens Lob van Gennep.

Omschrijving	Raads- besluit	Krediet t/m 2020	Restant krediet per 31-12 -2020	Kredieten 2021	Realisatie 2021	Restant per eind oktober	Toelichting / Status
Riool: vervanging (t/m 2019)	08-11-2018	p.m.	282	0	0	282	Krediet t/m 2019 deels ingezet t.b.v. Centruminrichting Mook, 2019 Conform GRP
Riool: milieumaatregelen (t/m 2019)	08-11-2018	p.m.	147	0	0	147	Krediet t/m 2019 deels ingezet t.b.v. Centruminrichting Mook, 2019 Conform GRP
Herinrichting N271 Hart van Mook	25-10-2013	49	16	0	2	14	Werkzaamheden afgerond. Financiële afwikkeling 1e helft 2021.
Herinrichting N271 Plasmolen	25-10-2013	105	105	0	0	105	Start 2022.
Subsidie provincie	25-10-2013	-5	-5	0	0	-5	
Centruminrichting Mook - Herinrichting openbare ruimte	08-11-2018	936	103	0	55	48	Lopend project. Afronding verwacht eind 2021.
Subsidie provincie	08-11-2018	-368	-300	0	0	-300	
Bijdrage derden	08-11-2018	-80	-13		0	-13	
2020: Nieuw-/verbouw gemeentehuis	7-11-2019 / 11-11-2020	2.000	2.000	0	0	2.000	Middels het dekkingsplan van de Programmabegroting 2021 is de investering uitgesteld naar op z'n vroegst 2024.
2020: Digitalisering 2020	12-03-2020	93	13	0	13	0	Krediet is afgerond.
2020: Zonnepanelen	12-03-2020	80	10	0	1	10	Krediet wordt afgerond.
2020: Aandelen DAR N.V.	15-06-2020	103	103	0	116	-13	Eenmalige aankoop aandelen DAR N.V.
2020: Er zit muziek in Mook en Middelaar	07-01-2019	400	400	0	80	320	Verzamelkrediet voor diverse projecten
2020: Openbare verlichting Masten	07-11-2019	52	24	0	15	10	
2020: Openbare verlichting Armaturen	07-11-2019	45	25	0	13	13	
2020: Mobiliteitsplan 2020	07-01-2019	54	54	0	0	54	
2020: Vervanging riool (20 jaar)	08-12-2016	54	21	0	0	21	Conform GRP 2017-2021 (totaal € 190k)
2020: Vervanging riool (60 jaar)	08-12-2016	116	102	0	0	102	Conform GRP 2017-2021 (totaal € 190k)
2020: Riool milieumaatregelen (60 jaar)	08-12-2016	20	20	0	55	-35	Conform GRP 2017-2021 (totaal € 190k)

Omschrijving	Raads- besluit	Krediet t/m 2020	Restant krediet per 31-12 -2020	Kredieten 2021	Realisatie 2021	Restant per eind oktober	Toelichting / Status
2020: Masterplan Plasmolen	07-11-2019	2.000	2.000	0	13	1.987	
2021: Bijdrage derden	11-11-2020	-1.000	-1.000	0	0	-1.000	Door bijdrage derden zijn kapitaallasten verlaagd. 500k bevestigd bij de goedkeuring van de investeringsagenda.
2020: Implementatie Squit 20/20	16-09-2020	68	59	0	5	54	
2020: Vervanging speelvoorzieningen	12-03-2020	37	37	0	6	31	
2021: Natstrooier	11-11-2020	0	0	45	0	45	Offerte is aangevraagd, levering vindt plaats in 2022.
2021: Strooier Eco Mini	11-11-2020	0	0	19	0	19	Offerte is aangevraagd, levering vindt plaats in 2022.
2021: Sneeuwplough	11-11-2020	0	0	10	0	10	Offerte is aangevraagd, levering vindt plaats in 2022.
2021: Mobiliteitsplan 2021	11-11-2020	0	0	130	4	126	
2021: Openbare verlichting Masten		0		19	0	19	Uitloop oude beheerplan. Begin 2022 wordt nieuw plan ter vaststelling aangeboden.
2021: Openbare verlichting Armaturen		0		18	0	18	Uitloop oude beheerplan. Begin 2022 wordt nieuw plan ter vaststelling aangeboden.
2021: Nieuwbouw/verbouw Kandinsky	11-11-2020	0	0	4.000	0	4.000	Conform besluit begroting 2022 investering uitstellen naar 2025.
2021: Speelvoorzieningen	11-11-2020	0	0	38	0	38	
2021: Vervanging riool	08-12-2016	0	0	75	0	75	Conform GRP 2017-2021 (totaal € 95k)
2021: Riool milieumaatregelen	08-12-2016	0	0	20	0	20	Conform GRP 2017-2021 (totaal € 95k)
2021: Economische agenda 2021-2024	04-03-2021	0	0	80	0	80	Gesplitst van Er zit muziek in M&M.
2021: Lob van Gennep	08-04-2021	0	0	130	0	130	
Totaal-generaal		5.328	4.725	4.583	432	8.876	

Toelichting

Geen bijzonderheden geconstateerd.

1.3. Sociaal Domein

Prognose financieel resultaat programma Samenleven en Zorgen en aanpak tekorten

Na het derde kwartaal hebben wij een prognose opgesteld van het financieel resultaat van programma Samenleven en Zorgen. Het algemene resultaat vindt u hieronder. Vervolgens geven wij een overzicht van de voortgang maatregelen aanpak tekorten.

Prognose financieel resultaat

Waarom speciale aandacht besteden aan het programma Samenleven en Zorgen?

Er is gekozen voor programma Samenleven en Zorgen, omdat dit het programma is wat verantwoordelijk is voor de grootste tekorten. Ook is dit het programma waar het overgrote gedeelte van de kosten bestaat uit open-einde regelingen, die moeilijk te beïnvloeden zijn. Dit om te kunnen vaststellen hoe dit resultaat zich verhoudt met de in de begroting opgenomen bedragen en of er sprake is van een overschot of tekort.

Het betreft voorlopige cijfers

De cijfers zijn nog voorlopig en zijn bedoeld voor de algemene beeldvorming. De prognose is in de meeste gevallen gebaseerd op de realisatie tot en met september/oktober. Alleen als er redenen waren om aan te nemen dat dit geen goede prognose zou opleveren, is bij sommige begrotingsposten de prognose anders opgebouwd. Het jaar is nog niet afgerond, en er kunnen zich nog onverwachte ontwikkelingen voordoen.

Verevening is nog niet opgenomen, wel (taakstellende) bezuiniging en voordeel Participatiewet

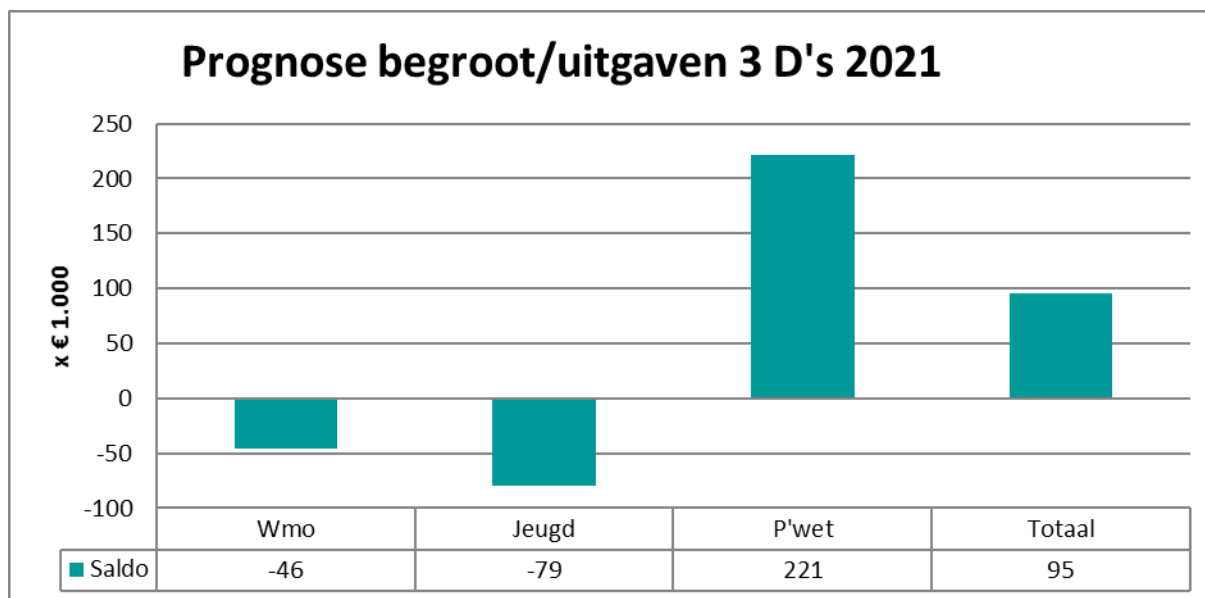
In dit overzicht is de verevening zware jeugdzorg nog niet opgenomen. Wat wij moeten bijdragen of ontvangen is afhankelijk van onze uitgaven over het hele jaar, en van die van de overige gemeenten in de regio. Dit wordt begin 2022 bepaald.

De taakstellende bezuiniging van € 60.000,- die destijds door de raad aan het Sociaal Team is opgelegd en voor 2021 nog niet was ingevuld, is wel opgenomen. Ook de bezuinigingen waarover is besloten bij de vaststelling van de begroting 2021 (dekkingsplan) maken onderdeel uit van de cijfers. Het ziet ernaar uit dat we een aanzienlijk bedrag over houden op de begroting ten gevolge van de Participatiewet (PW). Eerder hebben we ervoor gekozen om de voorjaars- en najaarsoverzichten dit voordeel niet op te nemen en hiermee te wachten tot het moment van de definitieve afrekening bij de jaarrekening. Dit keer is het waarschijnlijke overschot bij de PW echter zo groot dat het een vertekend beeld zou geven om hier geen melding van te maken. Bovendien gaan we bij Jeugd en Wmo ook uit van een prognose van de uitgaven. Dit hebben we nu ook bij de PW gedaan.

Wat is het beeld van de uitgaven ten opzichte van de begroting 2021?

Vergeleken met de Begroting is te zien dat wij:

Op de Wmo een bedrag van	€ 46 k tekortkomen
Op Jeugd een bedrag van	€ 79 k tekortkomen
Op de Participatiewet en re-integratie een bedrag van	€ 221 k over houden
In totaal een bedrag van	€ 95 k over houden

Wat is het beeld van de inkomsten/uitgaven?

Vergeleken met de rijksmiddelen is te zien dat wij:

Op de Wmo een bedrag van

€ 95 k over houden

Op Jeugd een bedrag van

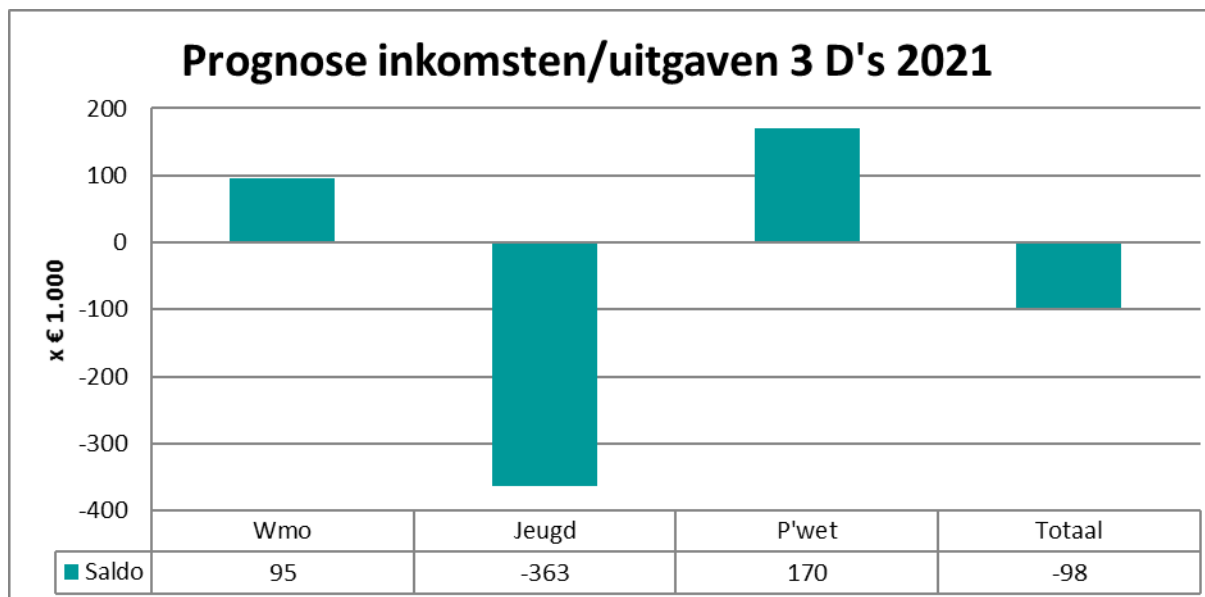
€ 363 k tekortkomen

Op de Participatiewet en re-integratie een bedrag van

€ 170 k over houden

In totaal een bedrag van

€ 98 k tekortkomen

Een vergelijking met de inkomsten en uitgaven in de afgelopen jaren laat het volgende beeld zien:

Rijksmiddelen

Begroot (exclusief salarislasten en overhead)

Uitgaven (inclusief salarislasten en overhead)

Saldo uitgaven t.o.v. rijksmiddelen

Totaal 2021	Totaal 2020	Totaal 2019	Totaal 2018
6.800	7.277	5.373	5.395
5.459	5.511*	5.343	-
6.898	7.955	6.119	5.644
-98	-678	-746	-249

*exclusief Tozo

Het grote verschil in de rijksmiddelen en uitgaven tussen 2020 en 2021 en de overige jaren wordt veroorzaakt door de Tozo. Een vergelijking in de uitgaven tussen de verschillende jaren ziet er als volgt uit:

Uitgaven	2021	2020	2019	2018
WMO	1.950	1.884	1.612	1.330
Jeugd	1.920	1.869	1.707	1.517
P'wet	3.028	4.201	2.800	2.797

Hieruit valt op te maken dat in de afgelopen jaren de uitgaven op Wmo en Jeugd zijn gestegen, maar dat de sterke stijging van de eerste periode eruit lijkt te zijn. De stijging van de uitgaven wordt mede veroorzaakt door indexatie van de tarieven binnen de zorg en wordt bij jeugd gecompenseerd door een hogere rijksbijdrage.

Wat zeggen de cijfers?

- Vergeleken met de prognose die eerder dit jaar is opgesteld ter gelegenheid van de Zorap 2021 is het totale financiële beeld van het Sociaal Domein (programma Samenleven en Zorgen) gunstiger. Eerder was de verwachting dat er sprake zou zijn van een tekort van 112 k.
- De tekorten op de Wmo zijn met meer dan de helft afgenomen, maar nog steeds bijna 50k. Dit wordt voor een gedeelte veroorzaakt door tegenvallende kosten op het onderdeel wonen, rolstoelvervoer en vervoer. Hoewel de kosten op dit onderdeel de afgelopen jaren zijn gestegen, is de omvang van deze tegenvaller ook een gevolg van eenmalige dure aanpassingen. Het overige gedeelte van het tekort is een gevolg van de tegenvallende uitgaven op het gebied van begeleiding. Dit is een recente ontwikkeling waarvan wij nog niet kunnen voorspellen in hoeverre hier sprake is van een trend. Zoals eerder aangeven is er sprake van een toename aan cliënten die begeleiding Wmo nodig hebben. De tekorten op beide onderdelen worden gedeeltelijk gecompenseerd door meevallers op andere onderdelen, zoals hulp bij het huishouden en dagbesteding ouderen.
- De tekorten op Jeugd zijn toegenomen sinds de situatie in het voorjaar. Eerder dit jaar leek er nog geen sprake van een tekort, nu is er een tekort van 80 k geprognoseerd. Het grootste gedeelte hiervan wordt veroorzaakt door tegenvallende kosten op het gebied van Jeugdzorg met verblijf. Dit betreft 11 cliënten, waarvan de kosten per cliënt variëren van 12 k tot 99 k. Ook aan GGZ geven we in totaal 15 k meer uit dan begroot. Tenslotte is de taakstellende bezuiniging van 60k bij Jeugd verwerkt. De tekorten worden gecompenseerd door meevallers bij begeleiding, jeugdbescherming en –reclassering, dyslexie en kinderopvang op sociaal medische indicatie. Op deze onderdelen geven we in totaal 85 k minder uit dan begroot.
- Omdat we deze keer de uitgaven aan uitkeringen P'wet ook op basis van een prognose hebben opgenomen is op dit moment in het jaar al zichtbaar dat hier waarschijnlijk sprake zal zijn van een overschot op de begroting van 221 k. Dit heeft te maken met een daling van het aantal uitkeringen ten opzichte van de eerdere jaren, maar ook met een stijging van de rijksbijdrage. Deze ijlt altijd met een paar jaar na, dus op dit moment zitten wij in de gunstige omstandigheid dat de rijksbijdrage 'te hoog' is voor het aantal uitkeringen omdat er nog geen rekening is gehouden met de huidige daling.
- Dit betekent dat we nu ten opzichte van de oorspronkelijke begroting (de Zorap bevatte alleen taakmutaties) op het programma Samenleven en Zorgen volgens prognose 95 k zullen overhouden.
- Onder andere door het overschot op de P'wet, maar ook door de hogere rijksbijdrage op Jeugd is het tekort op het rijksbudget afgenomen tot 98 k. Hier zijn de uitvoeringskosten (personele inzet Jeugd, Wmo en PW) in meegenomen.

Wat doen wij om de tekorten aan te pakken?

Dit hebben we gedaan en is afgerond	
Maatregel	Stand van zaken
Onderzoeken of mensen zorg vanuit de Wet Langdurige Zorg (WLZ) uitstellen en daar op sturen	De WLZ-check is geïntegreerd in de werkprocessen van het Sociaal Team.
Afspraken maken met zorgverzekeraars over gezamenlijke financiering 'langer-thuis' ondersteuning	Er zijn afspraken gemaakt met VGZ en CIZ over aanpak op casusniveau De zorgverzekeraar heeft een zorgloket opgezet
Dit doen we continu	
Maatregel	Stand van zaken
Overgang naar de WLZ waar relevant stimuleren	Er wordt actief gestuurd op overgang naar de WLZ. Cliënten die dit betreft worden begeleid en ondersteund bij het aanvragen van WLZ-zorg
Langer-thuis ondersteuning gezamenlijk regelen en financieren	Op het moment dat er zich geschikte cliënten voordoen gaan we hiermee met zorgverzekeraars per casus aan de slag.
Budgetplafonds instellen	Er zijn interne plafonds ingesteld, die werken als richtbudget. De medewerkers van het Team Sociaal Domein worden regelmatig geïnformeerd over de uitputting van het budget en mogelijkheden om bij te sturen worden besproken
Onderzoek mogelijkheden tot samenwerking met andere gemeenten	Met name bij alle nieuwe ontwikkelingen en initiatieven onderzoeken wij of samenwerking met een of meerdere gemeenten in de regio mogelijk is en meerwaarde heeft. Dit blijven wij doen. In de afgelopen tijd zijn er zo weer een aantal gezamenlijke initiatieven bij gekomen, zoals de formulierenbrigade, de pilot preventieve Jeugd GGZ, de POH-GGZ en het preventieakkoord gezondheid.

Hier zijn we mee bezig	
Pakketwijzigingen aanbrengen in de oude Wmo-voorzieningen, waaronder Hulp bij het Huishouden	Dit is onderzocht en er zijn nog geen mogelijkheden gevonden om door pakketwijzigingen in de oude Wmo-voorzieningen verdere kosten te besparen. Wel wordt verkend in hoeverre het mogelijk zou zijn om op termijn door een andere vorm van inkoop of bekostiging van de Hulp bij het Huishouden kosten te besparen. Dit heeft echter geen gevolgen voor dit moment, omdat de huidige contracten minimaal tot halverwege 2024 lopen.
Sturen op specialistische begeleiding binnen de Wmo door overleg met aanbieders (met portefeuillehouder) en invoeren van grenzen aan het aanbod	Op dit moment wordt gewerkt aan lokale richtlijnen voor de inzet van specialistische én reguliere begeleiding. Door tijdelijk minder bezetting binnen het beleidsteam Sociaal Domein heeft dit vertraging opgelopen. Na vaststelling van de richtlijnen zullen onze belangrijkste aanbieders hierover worden geïnformeerd.
Regiefunctie jeugdketen sterker oppakken door gesprek met onderwijzers en verwijzers en het maken van werkafspraken over toegangscriteria en rol van POH-GGZ	<u>Jeugdverwijzers</u>: Op dit moment bereiden wij in afstemming met de verwijzers een voorstel voor met betrekking tot de inzet van een POH-GGZ of een ander vorm van jeugdondersteuning bij of in samenwerking met de huisarts. Het is belangrijk dat dit goed past bij onze lokale situatie en door alle partijen gedragen wordt, daarom duurt dit langer dan in eerste instantie gepland. Wij werken hierin samen met de gemeente Heumen. <u>Preventie jeugd GGZ</u> Om de behoefte aan Jeugd GGZ te verminderen, werken wij ondertussen aan preventie. Samen met de gemeente Heumen nemen wij deel aan een pilot preventieve jeugd ggz. Daarnaast hebben wij een preventieakkoord afgesloten met maatschappelijke en private partners op het gebied van gezondheid. Op basis van dit akkoord is uitvoeringsbudget aangevraagd bij het rijk. Een gedeelte van dit budget kan worden ingezet voor

	preventieve activiteiten op het gebied van mentale gezondheid jongeren. <u>Onderwijs:</u> Dit is nog niet opgepakt, mede door een tijdelijk tekort aan bezetting binnen team Sociaal Domein. Ook gaat de aandacht in de samenwerking met het onderwijs op dit moment met name uit naar het onderwijsachterstandenbeleid en de lokale invulling van het nationaal programma onderwijs. Begin 2022 zullen wij deze afstemming alsnog opstarten
Realiseren real-time inzicht in kosten en aantallen/verbetering data-analyse	Wij hebben een opdracht verstrekt aan een externe partij om voor onze gemeente een monitor met dashboard in te richten. Het betreft een groeimodel dat op langere termijn bruikbaar is om de effectiviteit van maatregelen en interventies te volgen. Deze monitor is naar verwachting dit jaar klaar voor gebruik.

2. Financiële wijzigingen

2.1. Begrotingswijziging 2021

Een Eindejaarrapportage betreft primair een voortgangsrapportage. Daarnaast kan een Eindejaarrapportage een begrotingswijziging bevatten, voornamelijk gericht op de financiële rechtmatigheid. Met de huidige stand van zaken worden geen (onrechtmatige) overschrijdingen verwacht. Het Sociaal Domein betreft voornamelijk open-einde-regelingen.

Begrotingswijziging 2021									
Omschrijving	Saldo OUD			Voorlopige begrotingswijziging			Voorlopig saldo NIEUW		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Programma Samenleven en zorgen	7.018	2.028	4.990	-18	-18	0	7.000	2.010	4.990
2. Kosten van overhead	5.465	119	5.346	23	0	23	5.488	119	5.369
3. Onttrekking VBR	0	45	45	0	-45	0	0	0	0
4. Overheveling van VBR naar bestemmingsreserve BGO	0	0	0	25	25	0	0	0	0
5. Kosten regiodeal en onttrekking BGO	0	0	0	25	25	0	0	0	0

Toelichting

1. In de Eindejaarrapportage 2021 wordt binnen het programma Samenleven en zorgen alleen het budget UPW bijgesteld als gevolg van de definitieve beschikking van het rijk. Per saldo bedraagt de mutatie € 0k.
2. De kosten van overhead wordt met 23k nadelig bijgesteld door een upgrade naar Corsa 2021. Deze kosten waren niet in de begroting meegenomen. Alle kosten komen ten laste van de exploitatie 2021.
3. In het dekkingsplan van de Programmabegroting 2021 is het budget voor de participatiecoach vervallen. Hiertegenover stond een onttrekking uit de VBR. Deze moet ook vervallen.
4. en 5. Bij de budgetoverheveling van 2020 naar 2021 is het in voorstel een budget van € 25k vermeld voor kosten Regiodeal. In de besluitvorming is deze post qua bedrag abusievelijk niet meegenomen in de telling. Dat wordt nu gecorrigeerd. Hierdoor vindt tevens een verschuiving plaats van € 25k tussen de VBR en de bestemmingsreserve BGO.

Het geraamde rekeningsaldo komt hiermee op € 171k voordelig.

2.2. Budgettair-neutrale overboekingen

Er vindt één budgettair-neutrale overboeking plaats tussen de programma's naar aanleiding van de herziening van het MJOP (Meerjaren onderhoudsplan gebouwen).

Hierdoor zijn de diverse dotaties aan de onderhoudsvoorziening per programma aangepast.

Programma	Mutatie x € 1.000
Programma Besturen	38
Programma Beschermen	-8
Programma Recreëren	7
Programma Gezond leven	-1
Programma Wonen	0
Overhead	-36
Totaal	0

2.3. Budgetoverhevelingen naar 2022

Een restant budget waar tegenover een onttrekking uit een reserve staat, wordt standaard overgeheveld naar het volgende jaar, tenzij specifiek door de raad besloten wordt om dat niet te doen. Bijvoorbeeld het budget voor dubbele oriëntatie (initieel € 90k) wordt gedekt door de VBR (middels eerder genomen raadsbesluit). Een eventueel restant eind 2021 gaat over naar 2022. Dit geldt zowel voor het budget als voor de onttrekking uit de reserve.

Restant kredieten gaan ook standaard over naar 2022, tenzij bij de jaarstukken is aangegeven dat deze afgewikkeld zijn. Na besluitvorming hierover in juni 2022 worden de vervallen kredieten opgeheven.

Voorzien wordt dat de volgende budgetten worden overgeheveld van 2021 naar 2022:

- Flexibele schil p.m.: Een eventueel voordelig saldo van de Flexibele Schil wordt overgeheveld naar 2022. Het definitieve bedrag is pas bekend bij het opstellen van de Jaarstukken 2021.
- Budget Regionale Energiestrategie. Een eventueel voordelig saldo van de RES-gelden wordt overgeheveld naar 2022. Naar verwachting rond de € 200k. Het definitieve bedrag is pas bekend bij het opstellen van de Jaarstukken 2021.

2.4. Mutaties t.b.v. begroting 2022

Speelvoorzieningen

Voor 2022 is er een budget van € 50k nodig om de burgerinitiatieven omtrent de speelvoorzieningen uit te werken. Dit betreft niet het onderhoud of de aanschaf van de speelvoorzieningen, hier zijn reeds kredieten voor aangemaakt. Het gaat hier om de coördinatie van de burgerinitiatieven en deze uit te werken in uitvoerbare plannen. Dekking vindt plaats middels een onttrekking uit de VBR.

GRP

Voor 2022 wordt een nieuw GRP (Gemeentelijk Rioleringsplan) ter vaststelling aangeboden. Hierin zijn kredieten opgenomen die leiden tot extra kapitaallasten (vanaf 2023). Deze kapitaallasten worden gedekt door de rioolheffing (vanaf 2023). Een totaaloverzicht van alle kosten en het bijbehorende tarief rioolheffing wordt ter vaststelling aan u aangeboden in de raadsvergadering van december 2022. De concrete bijstelling (van zowel de lasten als de baten) wordt verwerkt in de Zomerrapportage 2022.

Implementatie omgevingswet

Voor 2022 is er een incidenteel budget van € 100k nodig voor de implementatie van de omgevingswet. Dit betreft eenmalige kosten voor de omgevingsvisie, aansluiting digitaal stelsel omgevingswet, aanpassing leges, toepasbare regels en overige zaken. Dekking vindt plaats middels een onttrekking uit de VBR.

3. Verloop reserves en voorzieningen

3.1. Overzicht reserves 2021

Onderstaande tabel geeft de stand van zaken van de reserves weer inclusief voorgenomen mutaties voor de maanden november en december. Daarnaast is er ook een doorkijk naar de komende jaren vanaf 2022. In deze doorkijk is rekening gehouden met de verwachte dotaties en onttrekkingen van de diverse reserves.

Bedragen x € 1.000

Reserve	2021					2022			2023			2024		
	Saldo 1 jan.	Res. 2021	Bij	Af	Saldo 31 dec.	Bij	Af	Saldo 31 dec.	Bij	Af	Saldo 31 dec.	Bij	Af	Saldo 31 dec.
Algemene reserves														
Algemene reserve	2.000		150	150	2.000			2.000			2.000			2.000
Vrij Besteedbare Reserve	487	-597	1.287	167	1.010	0	0	1.010	0	0	1.010	0	0	1.010
Subtotaal Algemene reserves	2.487	-597	1.437	317	3.010	0	0	3.010	0	0	3.010	0	0	3.010
Bestemmingsreserve														
Kapitaallasten nieuwbouw brandweer/werkplaats *)	548			35	513		35	478		35	443		35	409
Verkoop aandelen Attero	105			5	100		5	95		5	90		5	85
Centrumplan Mook aankoop panden *)	24			6	18		6	12		6	7		6	1
Creatieve/Culturele Doeleinden	1			1	0			0			0			0
Vluchtelingen en statushouders	57			42	15			15			15			15
Wijkontwikkeling	46				46			46			46			46
Stimulering woningbouw	68			35	33		35	-2			-2			-2
Budgetoverheveling	0	649		649	0			0			0			0
Afschrijvingen investeringsplan 2013-2016 *)	1.494			62	1.433		59	1.374		59	1.315		59	1.257
Kapitaallasten (investeringsplan uit reserves) *)	1.423			1.423	0			0			0			0
Subtotaal bestemmingsreserves	3.766	649	0	2.257	2.158	0	139	2.019	0	104	1.915	0	104	1.810
Totaal reserves	6.253	52	1.437	2.574	5.168	0	139	5.029	0	104	4.925	0	104	4.820

Toelichting

Stand per 1 januari 2021 en bestemming resultaat 2020 sluit aan bij de Jaarstukken 2020. De geraamde mutaties sluiten aan de bij Programmabegroting 2021 inclusief nagekomen begrotingswijzigingen.

Alle geraamde mutaties zijn het gevolg van genomen raadsbesluiten. De resultaatbestemming van vorig jaar, zijnde een toevoeging aan de bestemmingsreserve Budgetoverheveling en een onttrekking uit de VBR is reeds gecorrigeerd met € 25k voor de overheveling van de kosten van Regiodeal.

3.2. Overzicht voorzieningen 2021

Onderstaande tabel geeft de stand van zaken van de voorzieningen weer inclusief voorgenomen mutaties voor de maanden november en december 2021 conform de begroting. Daarnaast is er ook een doorkijk naar de komende jaren vanaf 2022. In deze doorkijk is rekening gehouden met de verwachte dotaties en onttrekkingen van de diverse voorzieningen.

Bedragen x € 1.000

Voorziening	Saldo 1 jan.	2021		Saldo 31 dec.	2022		Saldo 31 dec.	2023		Saldo 31 dec.	2024		Saldo 31 dec.
		Bij	Af		Bij	Af		Bij	Af				
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's													
Pensioenen (gewezen) wethouders	1.152	34	27	1.159	34	27	1.166	34	27	1.173	34	27	1.179
<i>Subtotaal</i>	<i>1.152</i>	<i>34</i>	<i>27</i>	<i>1.159</i>	<i>34</i>	<i>27</i>	<i>1.166</i>	<i>34</i>	<i>27</i>	<i>1.173</i>	<i>34</i>	<i>27</i>	<i>1.179</i>
Voorziening ter egalisering van kosten													
Onderhoud gebouwenbeheer	1.083	76	38	1.121	76	154	1.043	76	40	1.078	76	441	713
Rationeel wegbeheer	333	155	247	241	155	165	231	155	113	273	155	140	288
Groot onderhoud bruggen	16	23	0	39	23	17	45	23	0	69	23	0	92
<i>Subtotaal</i>	<i>1.432</i>	<i>254</i>	<i>286</i>	<i>1.401</i>	<i>254</i>	<i>335</i>	<i>1.319</i>	<i>254</i>	<i>153</i>	<i>1.420</i>	<i>254</i>	<i>582</i>	<i>1.093</i>
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven													
Egalisatie afvalstoffen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rioolbeheer	4.305	0	0	4.305	0	0	4.305	0	0	4.305	0	0	4.305
<i>Subtotaal</i>	<i>4.305</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4.305</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4.305</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4.305</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4.305</i>
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is													
Fonds Lierdal	14	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Herontwikkeling De Bisselt	58	0	43	15	0	0	15	0	0	15	0	0	15
Financiële compensatie bomenplan	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1
<i>Subtotaal</i>	<i>72</i>	<i>0</i>	<i>57</i>	<i>16</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>16</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>16</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>16</i>

Totaal voorzieningen	6.962	288	369	6.881	288	362	6.806	288	180	6.914	288	609	6.593
----------------------	-------	-----	-----	-------	-----	-----	-------	-----	-----	-------	-----	-----	-------

Toelichting

Reguliere dotaties worden aan het begin van het jaar toegevoegd aan de voorzieningen. Aanwending van de voorziening gebeurt gedurende het jaar (middels ontvangen facturen). Dotatie en aanwending egalisatievoorzieningen zijn gerelateerd aan de beheerplannen.